

Sygn. akt II AKz 122/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Marcinkowski
Sędziowie:	SSA Paweł Anczykowski SSO Sławomir Noga (del. spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Palonek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w sprawie

A. A.

oskarżonego z art. 280§2 kk w zw. z art. 64§1 kk i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 19 marca 2013 roku, sygn. akt III K 79/13

w przedmiocie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania

na podstawie art.437 § 1 kpk

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia, który wpłynął do Sądu Okręgowego w Krakowie w dniu 27 lutego 2012 roku prokurator oskarżył A. A. o to, że:

- w dniu 16 grudnia 2012 roku w K., posługując się nożem, grożąc natychmiastowym użyciem przemocy i uszkodzeniem ciała B. G., zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 1340 zł na szkodę (...) sp. z o.o., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu w okresie od 18 kwietnia 2009 roku do 2 kwietnia 2011 roku kary 2 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa- Podgórze z dnia 26 stycznia 2007 roku, sygn. akt II K 1809/06/P za przestępstwo z art. 280 § 1 kk, tj. za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk oraz

- w dniu 9 stycznia 2013 roku w K., działając wspólnie i w porozumieniu z D. G., zabrali w celu przywłaszczenia torebkę marki (...)koloru czarnego z zawartością telefonu komórkowego marki N. (...)o nr (...), dwóch pieczętek lekarskich, portmonetki skórzanej z zawartością pieniędzy w kwocie 220 zł, karty kredytowej i debetowej Banku (...), karty debetowej (...)Bank, dowodu osobistego, na szkodę H. D.oraz w tym samym miejscu i czasie ukryli kartę S.i kartę M., którymi nie mieli prawa wyłącznie rozporządzać, tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk i art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

Oskarżony został tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa- Podgórze w Krakowie z dnia 25 stycznia 2013 roku, sygn. akt XI Kp 31/13/P (k. 107).

Powołanym na wstępie postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie w trybie art. 344 kpk na zasadzie art. 249 § 1 kpk i art. 258 § 1 pkt 1 i § 2 kpk orzekł o dalszym stosowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania do dnia 24 czerwca 2013 roku. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji stwierdził, że pozostały aktualne przesłanki (ogólne i szczególne) stosowania wobec oskarżonego A. A. izolacyjnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Sąd wskazał, że zebrany do tej pory materiał dowodowy, nie przesądzając o winie, wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo w rozumieniu art. 249§1 kpk, że oskarżony dopuścił się zarzuconych mu czynów. Świadczą o tym między innymi dowody w postaci: zeznań świadków (k. 4-5, 18-19, 22-23, 24, 48-50, 29) protokołu oględzin płyty z zapisem monitoringu (k. 15-17), wyjaśnień współoskarżonych k. 73-74, 82-84, 92-95) a także częściowo wyjaśnienia oskarżonego (k. 79-80, 99-102). W aspekcie przesłanki z art. 258 § 2 kpk Sąd zauważył, że prokurator oskarżył A. A., m. in. o popełnienie przestępstwa z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk – zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat. Ponadto podkreślił, że ogół okoliczności przedmiotowych sprawy wskazujących, że oskarżony dopuścił się dwóch czynów w warunkach powrotu do przestępstwa pozwala stwierdzić, że perspektywa wymierzenia oskarżonemu surowej kary ma charakter realny.

Sąd I instancji uwzględnił także, że oskarżony nie mieszka pod adresem swojego stałego zameldowania, zmienia miejsca swojego zamieszkania, pomieszkując w wynajmowanych mieszkaniach, co wypełnia dyspozycję art. 258 § 1 pkt 1 kpk i w konsekwencji zachodzi przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania określona w tym przepisie.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy uznał, że tylko tymczasowe aresztowanie oskarżonego jest w stanie w sposób prawidłowy zabezpieczyć prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne

Czasokres tymczasowego aresztowania określił Sąd kierując się realną możliwością rozpoznania sprawy. Nadto nie dopatrywał się wobec oskarżonego w warunków przewidzianych w treści art. 259 kpk.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem obrońca oskarżonego i w oparciu o art. 438 pkt 2 i 3 kpk zarzucił mające wpływ na treść orzeczenia;

1. obrazę art. 258 § 2 kpk poprzez pominięcie dokonania rozważań co do realnego zagrożenia wymierzenia oskarżonemu surowej kary i przyjęcie, że samo ustawowe zagrożenie surową karą jest wystarczające do ustalenia, że spełniona została przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania opisana w tym przepisie;
2. obrazę art. 249 § 1 kpk poprzez zastosowanie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, mimo że nie jest ono niezbędne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania z uwagi na dotychczasową postawę oskarżonego;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu istnienia dużego prawdopodobieństwa, że oskarżony dopuścił się wszystkich zarzuconych mu czynów, pomimo że poza pomówieniami oskarżonego D. G., żadne inne dowody nie wskazują na popełnienie przez oskarżonego czynu z art. 278 § 1 kk i art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony zmienia swoje miejsce zamieszkania, pomieszkując w wynajmowanych mieszkaniach, podczas gdy oskarżony po wyprowadzeniu się z domu rodzinnego zamieszkał w wynajętym mieszkaniu, którego nie zmieniał od momentu podpisania umowy najmu do chwili zatrzymania;

5. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niepoczynieniu ustaleń co do niepodejmowania przez oskarżonego bezprawnych działań zmierzających do utrudnienia lub uniemożliwienia prowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego w przyszłości, a w szczególności pominięcie faktu, że oskarżony sam zgłosił się na policję mając pełną świadomość, że grozi mu surowa kara, a nadto poprzez pominięcie faktu, że oskarżony w przeszłości odbywał karę pozbawienia wolności, w trakcie której uzyskiwał przepustki i zawsze stawał się z powrotem w terminie w celu dalszego odbywania kary, co wskazuje na fakt, że oskarżony nie ma skłonności do utrudniania, czy wręcz uniemożliwiania prowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego.

Zażalenie wniosło o uchylenie zaskarżonego postanowienia, ewentualnie o zmianę orzeczonego wobec oskarżonego środka zapobiegawczego na inny o charakterze niezisolacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd I instancji nie dopuszczając się zarzuconego błędu w ustaleniach faktycznych ani obraży prawa procesowego trafnie stwierdził, że nadal zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania za pomocą tymczasowego aresztowania i prawidłowo wykazał przesłanki uzasadniające stosowanie tego środka zapobiegawczego.

Po pierwsze, należało zaaprobować stanowisko Sąd I instancji, że wskazane w uzasadnieniu orzeczenia dowody, a to – zeznania świadków (k. 4-5, 18-19, 22-23, 24, 48-50), protokół oględzin płyty z zapisem monitoringu (k. 15-17), wyjaśnienia współoskarżonych (k. 73-74, 82-84, 92-95), a także częściowo wyjaśnienia oskarżonego (k. 79-80, 99-102, 106) pozwalają na przyjęcie, że zachodzi duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił zarzucane mu w akcie oskarżenia przestępstwa, wyłącznie w znaczeniu art. 249 § 1 kpk.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut, jakoby nie zostało wykazane w stopniu, o którym mowa w art. 249 § 1 kpk prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego przestępstwa z pkt II aktu oskarżenia. Wbrew stanowisku skarżącego, w tym zakresie Sąd nie wskazał wyłącznie na wyjaśnienia współoskarżonego D. G.. Miał bowiem na uwadze również wyjaśnienia współoskarżonego S. I. oraz okoliczność, że oskarżony A. A. przyznał się także do popełnienia przestępstwa z art. 278§ 1kk i art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11§ 2 kk, co dostrzegł także obrońca w uzasadnieniu środka odwoławczego (str. 4), w części w której argumentował brak zasadności utrzymywania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania. Nie przeszkodziło to jednak skarżącemu formułować jednocześnie zarzutu niewykazania przez Sąd, poza „pomówieniami oskarżonego G.”, dowodów świadczących o dużym prawdopodobieństwie popełnienia przez oskarżonego przestępstwa z pkt II aktu oskarżenia. W świetle powyższego ten zarzut zażalenia był bezzasadny. Odnośnie do zakwestionowania wartości dowodowej wyjaśnień współoskarżonego D. G. należy przypomnieć, że dowód taki podlega ocenie tak, jak każdy inny i okoliczność, że pochodzi od współoskarżonego sama w sobie nie daje podstaw do jego zdyskredytowania w aspekcie przesłanki ogólnej tymczasowego aresztowania.

Należy zatem stwierdzić, że przesłanka tymczasowego aresztowania określona w art. 249 § 1 kpk nie może być w sprawie kwestionowana.

Nie można było także przyznać racji skarżącemu odnośnie do niezasadnego przyjęcia przez Sąd I instancji przesłanki szczególnej z art. 258 § 2 kpk związanej z grożącą oskarżonemu surową karą. Nietrafnie zarzucił skarżący, iż Sąd Okręgowy odwołał się wyłącznie do ustawowego zagrożenia karą za przestępstwo z art. 280 § 2 kk, miał bowiem na uwadze także – co wynika z motywacyjnej części orzeczenia, że oskarżony miał popełnić zarzucane mu przestępstwa w warunkach art. 64 § 1 kk oraz wskazał na całokształt okoliczności przedmiotowych (k. 177). Zatem, gdy się uwzględni charakter i wagę przestępstwa z art. 280 § 2 kk fakt, że oskarżony pozostaje pod zarzutem popełnienia innego jeszcze

czynu, że miał je popełnić w warunkach powrotu do przestępstwa (art. 64 § 1 kk), to zasadnie można prognozować, że oskarżonemu grozi surowa kara wyłącznie w znaczeniu art. 258 § 2 kpk.

Sąd Apelacyjny nie podzielił także zapatrywania skarżącego, że przyjęcie *in concreto* przesłanki z art. 258 § 2 kpk, pomimo wynikającego z tego przepisu domniemania podejmowania przez oskarżonego bezprawnych zachowań mających na celu destabilizowanie postępowania, obligowało Sąd do rozważenia i wykazania, że nie zachodzą okoliczności, które świadczyłyby o braku po stronie oskarżonego zamiaru podejmowania takich zachowań.

Zagrożenie surową karą, na co słusznie Sąd I instancji zawrócił uwagę, a które to stanowisko zostało utrwalone w orzecznictwie, rodzi z mocy samego prawa domniemanie, że oskarżony może podejmować próby różnych bezprawnych działań mających destabilizować prawidłowy tok postępowania (zob. post. Sądu Apelacyjnego w Krakowie II AKz 120/03 Prok. i Pr. 2003/10/22). W konsekwencji takie założenie ustawodawcy, zwalnia Sąd od wykazywania zaistnienia konkretnych tego rodzaju zachowań oskarżonego określonych w art. 258 § 1 kpk, czego domagał się skarżący (Kodeks Postępowania Karnego, Komentarz pod redakcją P. Hofmańskiego: Wydawnictwo CH BECK 1999r. tom I, s. 946, t.20). Okoliczności, które przytoczył obrońca dla wykazania braku obawy bezprawnego utrudniania postępowania nie świadczyły o niezasadnym przyjęciu przesłanki z art. 258 § 2 kpk. Odnośnie do dobrowolnego zgłoszenia się oskarżonego na policję, to uwadze skarżącego umknęło, że nie nastąpiło to od razu po zdarzeniu, ale dopiero w dniu 24 stycznia 2013 roku, w następstwie informacji, jakie oskarżony uzyskał do swoich krewnych, co do tego, że pytali o niego, w miejscu jego zameldowania funkcjonariusze policji. Wskazywanie na powroty skazanego do zakładu karnego z udzielanych mu przepustek, czego nawet nie uprawdopodobniono także nie podważało przyjęcia tej przesłanki szczególnej. Nawet jeżeli oskarżony jako osoba skazana respektował postanowienia regulaminu odbywania kary to nie oznacza to jeszcze, że nie utrudniałby prawidłowego toku postępowania, w którym pozostaje pod zarzutem popełniania poważnego przestępstwa.

Wbrew zarzutowi obrońcy Sąd I instancji zasadnie także wskazał w realiach sprawy na przesłankę z art. 258 § 1 pkt 1 kpk. Okoliczności, do których Sąd odwołał się w jej uzasadnieniu znajdują oparcie w aktach sprawy (k.135, t. I). Z przeprowadzonego przez kuratora wywiadu środowiskowego wynika, że jak przyjął Sąd I instancji, oskarżony nie przebywał okresowo w domu rodzinnym, ale w wynajmowanych mieszkaniach (k.135, t. I). Co istotne, jego matka nie potrafiła wskazać adresu, gdzie oskarżony mieszkał, gdy się wyprowadził. Odwoływanie się przez skarżącego, że oskarżony wynajmował mieszkanie, podał jego adres organom ścigania zatem miejsce jego pobytu jest znane w świetle dotychczasowego zmieniania przez oskarżonego miejsca pobytu nie osłabiało przyjęcia przez Sąd Okręgowy, że gdyby oskarżony przebywał na wolności mógłby ponownie zamieszkać pod innym adresem. Tym bardziej że, co obrońca pominął stosunek najmu wygasł. Nie budziło także wątpliwości, że Sąd I instancji przyjął przesłankę z art. 258 § 1 pkt 1 kpk nie z uwagi na fakt niezameldowania oskarżonego w wynajmowanym mieszkaniu, (ponieważ oskarżony jest zameldowany w mieszkaniu zajmowanym przez matkę), ale z uwagi na to, że zmieniał miejsca pobytu.

Nie można również było zgodzić się z żalącym, że stosowanie tymczasowego aresztowania oskarżonego stanowi antycypację kary. Należy zauważyć, że czasokres stosowania tego środka jest stosunkowo niedługi, a akt oskarżenia wpłynął już do Sądu. Jednocześnie Sąd I instancji w sposób odpowiedni wykazał występowanie w realiach sprawy przesłanek uzasadniających stosowanie tymczasowego aresztowania dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, co nie zostało przez skarżącego skutecznie zakwestionowane.

W świetle przytoczonych okoliczności nie można było podzielić stanowiska o zbędności utrzymywania wobec oskarżonego najsurowszego środka zapobiegawczego dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania. Należy mieć na względzie to, że stosowanie tymczasowego aresztowania jest niezbędne wówczas, gdy stosowanie innych środków nie daje gwarancji, że oskarżony nie będzie bezprawnie utrudniał postępowania. W szczególności o zbędności utrzymywania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania nie może świadczyć podnoszony przez żalącego fakt zgłoszenia się na policję zwłaszcza, gdy się uwzględni powody tego postąpienia. Postępowanie przechodzi do fazy jurysdykcyjnej, w której wykonywane będą czynności dowodowe, zatem stwierdzić należy, że uwolnienie oskarżonego w momencie, gdy przewodu sądowego jeszcze nie rozpoczęto, mogłoby przekreślić wyniki przeprowadzonego w

śledztwie postępowania dowodowego z uwagi na wysoce prawdopodobną możliwość zakłócania w bezprawny sposób postępowania.

Okres, na jaki orzeczono dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania jest adekwatny do czasochłonności czynności procesowych, jakie należy wykonać, by zapewnić prawidłowość postępowania.

Z powyższych przyczyn, wobec braku po stronie oskarżonego okoliczności, które w świetle art. 259 § 1 kpk uzasadniałyby odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, orzeczono jak na wstępie.